

Sygn. akt III KZ 30/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie skazanego M. W.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w dniu 10 czerwca 2014 r.

zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego z dnia 8 kwietnia 2014 r. o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania,

na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2014 r. Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego odmówił przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania karnego w sprawie ... 675/94 Sądu Rejonowego w B., wobec faktu, iż ustanowiony dla skazanego obrońca z urzędu nie znalazł podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania, a skazany pouczony o obowiązku sporządzenia i wniesienia tego pisma przez obrońcę będącego adwokatem, braku tego w określonym terminie nie uzupełnił (k. 40 - 41 oraz k. 53 akt ... 12/14). W zażaleniu skazany zarzucił, że „blokuje się” mu złożenie wniosku o wznowienie postępowania, a wyznaczeni obrońcy (także ten, który sporządzał kasację) działają na korzyść sądu, a nie strony. Ponadto wskazywał na to, iż wyznaczony mu

obrońca z urzędu niewłaściwie wykonał swoje obowiązki i postępuje wbrew istocie zawodu adwokackiego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie może zostać uwzględnione. Analiza akt sprawy nie pozostawia wątpliwości, że zarządzenie o odmowie przyjęcia sporządzonego osobiście przez skazanego wniosku o wznowienie postępowania wydane zostało po tym, jak w sposób zgodny z przepisami prawa procesowego oraz wypracowanymi przez orzecznictwo Sądu Najwyższego standardami postępowania, pouczonego skazanego o treści opinii wyznaczonego z urzędu obrońcy o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania i konieczności uzupełnienia braku formalnego w postaci sporządzenia i wniesienia takiego wniosku przez obrońcę z wyboru. Pouczenie to wskazywało również konsekwencje niezastosowania się do tego wezwania (k. 40-41). Skoro w określonym w taki sposób terminie skazany nie skorzystał z możliwości wniesienia wniosku o wznowienie przez ustanowionego przez siebie obrońcę, to zaskarżone zarządzenie nie może zostać uchylone.

Przypomnieć należy, że obowiązujące przepisy k.p.k. nie nakładają na właściwy sąd obowiązku wyznaczania kolejnego (lub kolejnych) obrońcy (obrońców) z urzędu dla zbadania istnienia podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania, po tym jak wyznaczony uprzednio do takiej czynności obrońca z urzędu stwierdził brak podstaw do złożenia takiego wniosku i poinformował o tym sąd. Prawo do obrony dla strony, która wykazała niemożność poniesienia kosztów obrony bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny (art. 78 § 1 k.p.k.), jest realizowane poprzez przyznanie - z urzędu - obrońcy dla wykonanie określonej, objętej przymusem adwokackim, czynności procesowej. W świetle argumentacji zażalenia wskazać należy skarżącemu, że rolą wyznaczonego z urzędu adwokata w postępowaniu wznowieniowym lub kasacyjnym nie jest spełnianie oczekiwań skazanych, ale tylko i wyłącznie ocena spełnienia podstaw prawnych do wniesienia tych nadzwyczajnych środków zaskarżenia. To właśnie spełnianie oczekiwań skazanych wbrew okolicznościom prawnym byłoby wykonywaniem zawodu adwokata w sposób niezgodny z jego zasadami (wnoszenie nadzwyczajnych środków zaskarżenia wbrew własnemu przekonaniu o niezasadności inicjowania takiego trybu). W tak ujmowanym prawie

nie mieści się zatem gwarancja dla skazanego, aby wyznaczony obrońca z urzędu dokonał takiej czynności w sposób jaki oczekuje skazany, chociażby obrońca ten nie dostrzegł istnienia jakichkolwiek podstaw faktycznych i prawnych do dokonania takiej czynności (por. postanowienie SN z dnia 27 sierpnia 2008 r., IV KZ 52/08, Lex nr 567077).

Podkreślić należy również i to, że wyznaczenie z urzędu obrońcy dla wykonania określonej czynności w postępowaniu po uprawomocnieniu się wyroku musi łączyć się z określoną formą kontroli sądu co do tego, czy tak udzielona pomoc prawna jest rzeczywista. Nie chodzi tu, rzecz jasna, o ocenę skazanego, a więc stopień jego satysfakcji z tak udzielonej pomocy prawnej, albowiem, jak już wskazano, pomoc ta nie może polegać na spełnieniu oczekiwań skazanego, ale o ocenę sądu. Tej z kolei dokonuje się w oparciu o pisemną opinię obrońcy i tylko wówczas, gdy opinia ta wykazuje „oczywiste zaniedbania obowiązków” np. w formie braku jakiegokolwiek uzasadnienia swojego stanowiska, konieczne staje się podjęcie stosownej reakcji sądu (wyznaczenie innego obrońcy), tak aby udzielona pomoc miała charakter rzeczywisty, a nie formalny (np. wywody zawarte w uzasadnieniu postanowień SN z dnia: 10 września 2008 r., II KZ 43/08, OSNKW 2008, z. 10, poz. 86; a zwłaszcza z dnia 17 listopada 2010 r., II KO 34/10, nie publik.). Odnosząc te uwagi do realiów niniejszej sprawy oraz podniesionych zastrzeżeń skazanego do „jakości” pracy obrońcy, stwierdzić należy, iż treść opinii prawnej sporządzonej przez obrońcę, wskazuje bez wątpliwości, że obrońca wykonał swoje zadanie w sposób rzetelny, dokonując analizy akt sprawy pod kątem istnienia podstaw do wznowienia postępowania. Odmienna ocena wyrażona przez skazanego nie może zatem skutkować uznaniem, że zaskarżone zarządzenie jest wadliwe i narusza przepisy prawa.

Na zakończenie wskazać również należy, że poza zakresem obecnych rozważań muszą znaleźć się te okoliczności, które zostały podniesione przez skazanego w zażaleniu oraz w piśmie z dnia 20 maja 2014 r. (wpływ do Sądu Najwyższego w dniu 23 maja 2014 r.), a wskazujące na uchybienia w zakresie postępowania karnego objętego wnioskiem o wznowienie postępowania. Okoliczności te mogą być przedmiotem ocen tylko wówczas, gdy zostanie wniesiony wniosek o wznowienie postępowania oparty na określonej podstawie.

Wniosek taki – w obecnym układzie procesowym – może złożyć tylko obrońca z wyboru, o ile oczywiście taką podstawę dostrzeże. W obecnym postępowaniu zażaleniowym przedmiotem oceny jest li tylko trafność decyzji o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

Z tych powodów orzeczono jak w postanowieniu.